

NEMZETI KÖZSZOLGÁLATI EGYETEM
ESÉLYEGYENLŐSÉGI SZABÁLYZAT

Szenátusi döntés
Elfogadta a Szenátus 13/2019. (VI. 26.) számú határozatával.
Módosította a Szenátus az 50/2019. (IX. 18.) számú határozatával.
Módosította a Szenátus a 31/2020. (II. 26.) számú határozatával.

Budapest, 2019.

A Nemzeti Közszeroláati Egyetem (a továbbiakban: Egyetem) Szenátusa a nemzeti felsőoktatásról szoló 2011. évi CCIV. törvény (a továbbiakban: Nftv.) és a nemzeti felsőoktatásról szoló 2011. évi CCIV. törvény egyes rendelkezéseinek végrehajtásáról szoló 87/2015. (IV. 9.) Korm. rendelet (a továbbiakban: Nftv. Vhr.), az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról szoló 2003. évi CXXV. törvény (a továbbiakban: Ebktv.), valamint a fogyatékos személyek jogairól és esélyegyenlőségük biztosításáról szoló 1998. évi XXVI. törvény, rendelkezéseire figyelemmel az alábbi szabályzatot alkotja:

I. FEJEZET **ÁLTALÁNOS RENDELKEZÉSEK**

Alapelvek

1. §

(1) Az Egyetem tevékenysége során általánosan érvényesíti az egyenlő bánásmód követelményét, a hátrányos megkülönböztetés tilalmát, valamint az esélyegyenlőség szempontjait. Ennek keretében különösen:

- a) elismeri a nők és férfiak egyenjogúságát; tevékenysége során törekszik a nemek arányos képviselete elvének érvényesítésére;
- b) elismeri a fogyatékossgal élő foglalkoztatottak foglalkoztatáshoz való jogát, biztosítja, hogy e személyek ne szenvedjenek hátrányt munkatársaikkal szemben;
- c) elismeri a fogyatékossgal élő hallgatók tanuláshoz való jogát, biztosítja, hogy e hallgatók ne szenvedjenek hátrányt hallgatótársaikkal szemben;
- d) az esélyegyenlőség előmozdítása érdekében szolgáltatásaival hozzájárul a hallgatók lakhatási feltételeinek, egészséges, káros szenvedélyektől mentes életvitelének biztosításához, tájékoztató és tanácsadó rendszerével segíti a hallgató beilleszkedését a felsőfokú tanulmányok idején, illetve szakmai előmenetelét a tanulmányok befejezését követően.

(2) Az Egyetem az évente kiadott felsőoktatási felvételi tájékoztatóban megjelöli azon szakjait, melyek esetében vonatkozó jogszabály speciális egészségügyi, pszichikai vagy fizikai alkalmassági követelményeket kíván meg. E szakokra a követelményeknek meg nem felelő jelentkező nem vehető fel, illetve ezen szakokon a felvételt követően a hallgatók az alkalmassági követelménnyel érintett fogyatékossg miatti kedvezményben nem részesíthetők. Azon egyedi esetekben, amikor a hallgató fogyatékossga a tanulmányai megkezdését követően keletkezik, az Egyetem segíti a hallgató előmenetelét a hivatások közötti átjárhatóság lehetőségeinek segítségével.

(3) A jelen Szabályzat alkalmazásában

- a) *dőlt betűs szövegrészek: a fontosabb vonatkozó jogszabályi rendelkezések; melyek nem részei a Szabályzatnak,*
- b) álló betűs szövegrészek: a Szabályzat rendelkezései.

A szabályzat hatálya

2. §

A jelen Szabályzat hatálya kiterjed az Egyetem polgáira, az Egyetemre a felsőoktatási felvételi eljárásban jelentkezőkre, az oklevél kiadásához előírt nyelvvizsga vagy annak egy része alóli mentesítés tekintetében az Egyetem vagy jogelődjének volt hallgatójára (az Egyetem hallgatója, az Egyetemre jelentkező, illetve a volt hallgató a továbbiakban együtt: hallgató), a jelen Szabályzat II. fejezetében meghatározott testület tagjaira, az Egyetem esélyegyenlőséget előmozdító tevékenységére, továbbá a II. fejezetben meghatározott testület valamennyi feladatára és eljárására.

Értelmező rendelkezések

3. §

Ebktv. 7. § (1) Az egyenlő bánásmód követelményének megsértését jelenti – különösen a III. fejezetben meghatározottak szerint – a közvetlen hátrányos megkülönböztetés, a közvetett hátrányos megkülönböztetés, a zaklatás, a jogellenes elkülönítés, a megtorlás, valamint az ezekre adott utasítás.

(2) Ha e törvény eltérően nem rendelkezik, az olyan magatartás, intézkedés, feltétel, mulasztás, utasítás vagy gyakorlat (a továbbiakban együtt: rendelkezés) nem sérti az egyenlő bánásmód követelményét,

a) amely a hátrányt szenvedő fél alapvető jogát másik alapvető jog érvényesülése érdekében, elkerülhetetlen esetben korlátozza, feltéve, hogy a korlátozás a cél elérésére alkalmas és azzal arányos,
b) amelynek az a) pont hatálya alá nem tartozó esetekben tárgyilagos mérlegelés szerint az adott jogviszonnyal közvetlenül összefüggő, ésszerű indoka van.

(3) A 8. § b)–e) pontja szerinti tulajdonságon alapuló közvetlen hátrányos megkülönböztetés, valamint jogellenes elkülönítés esetében a (2) bekezdés nem alkalmazható.

Hátrányos megkülönböztetés

8. § Közvetlen hátrányos megkülönböztetésnek minősül az olyan rendelkezés, amelynek eredményeként egy személy vagy csoport valós vagy vélt

a) neme,
b) faji hovatartozása,
c) bőrszíne,
d) nemzetisége,
e) nemzetiséghez való tartozása,
f) anyanyelve,
g) fogyatékosága,
h) egészségi állapota,
i) vallási vagy világnézeti meggyőződése,
j) politikai vagy más véleménye,
k) családi állapota,
l) anyasága (terhessége) vagy apasága,
m) szexuális irányultsága,
n) nemi identitása,
o) életkora,
p) társadalmi származása,
q) vagyoni helyzete,
r) foglalkoztatási jogviszonyának vagy munkavégzésre irányuló egyéb jogviszonyának részmunkaidős jellege, illetve határozott időtartama,
s) érdekképviselethez való tartozása,
t) egyéb helyzete, tulajdonsága vagy jellemzője (a továbbiakban együtt: tulajdonsága) miatt részesül kedvezőtlenebb bánásmódban, mint amelyben más, összehasonlítható helyzetben levő személy vagy csoport részesül, részesült vagy részesülne.

9. § Közvetett hátrányos megkülönböztetésnek minősül az a közvetlen hátrányos megkülönböztetésnek nem minősülő, látszólag az egyenlő bánásmód követelményének megfelelő rendelkezés, amely a 8. §-ban meghatározott tulajdonságokkal rendelkező egyes személyeket vagy csoportokat lényegesen nagyobb arányban hátrányosabb helyzetbe hoz, mint amelyben más, összehasonlítható helyzetben lévő személy vagy csoport volt, van vagy lenne.

10. § (1) Zaklatásnak minősül az az emberi méltóságot sértő, szexuális vagy egyéb természetű magatartás, amely az érintett személynek a 8. §-ban meghatározott tulajdonságával függ össze, és célja vagy hatása valamely személlyel szemben megfélemlítő, ellenséges, megalázó, megszegyenítő vagy támadó környezet kialakítása.

(2) Jogellenes elkülönítésnek minősül az a rendelkezés, amely a 8. §-ban meghatározott tulajdonságai alapján egyes személyeket vagy személyek csoportját a velük összehasonlítható helyzetben lévő személyektől vagy személyek csoportjától – anélkül, hogy azt törvény kifejezetten megengedné – elkülönít.

(3) Megtorlásnak minősül az a magatartás, amely az egyenlő bánásmód követelményének megsértése miatt kifogást emelő, eljárást indító vagy az eljárásban közreműködő személlyel szemben ezzel összefüggésben jogsérelmet okoz, jogsérelem okozására irányul vagy azzal fenyeget.

1998. évi XXVI. törvény 4. § E törvény alkalmazásában

a) fogyatékos személy: az a személy, aki tartósan vagy véglegesen olyan érzékszervi, kommunikációs, fizikai, értelmi, pszichoszociális károsodással – illetve ezek bármilyen halmozódásával – él, amely a környezeti, társadalmi és egyéb jelentős akadályokkal kölcsönhatásban a hatékony és másokkal egyenlő társadalmi részvételt korlátozza vagy gátolja;

Nftv. 108. § E törvény alkalmazásában

6. fogyatékossgal élő hallgató (jelentkező): aki mozgásszervi, érzékszervi vagy beszéd fogyatékos, több fogyatékossgal együttes előfordulása esetén halmozottan fogyatékos, autizmus spektrum zavarral vagy egyéb pszichés fejlődési zavarral (súlyos tanulási, figyelem- vagy magatartásszabályozási zavarral) küzd;

Nftv. Vhr. 64. § (2) A felsőoktatási intézmény szabályzatában meghatározottak szerint

b) kerül megbízásra és látja el feladatát a fogyatékossgal élő hallgatók segítését felsőoktatási intézményi és kari részről irányító koordinátor

A jelen Szabályzat alkalmazásában:

- a) az egyenlő bánásmód követelményének megsértése: az Ebktv. 7-10. §-aiban meghatározott rendelkezések összessége;
- b) fogyatékos személy: az 1998. évi XXVI. törvény 4. § a) pontjában meghatározott személy;
- c) fogyatékossgal élő hallgató (jelentkező): az Nftv. 108. § 6. pontjában meghatározott személy;
- d) intézményi koordinátor/kari koordinátor: az Nftv. Vhr-ben meghatározott személy.

II. FEJEZET

AZ ESÉLYEGYENLŐSÉGI FELADATOKAT ELLÁTÓ TESTÜLET

Az Egyetemi Esélyegyenlőségi Bizottság

4. §

Nftv. Vhr. 64. § (2) A felsőoktatási intézmény szabályzatában meghatározottak szerint

- a) bírálja el a fogyatékossgal élő hallgató segítségnyújtásra, mentességre és kedvezményekre irányuló kérelmét,
- b) kerül megbízásra és látja el feladatát a fogyatékossgal élő hallgatók segítségét felsőoktatási intézményi és kari részről irányító koordinátor,
- c) veheti igénybe a fogyatékossgal élő hallgató – a fogyatékossga típusa és mértéke szerint – a felsőoktatási intézmény által biztosított, illetve más módon rendelkezésére álló személyi és technikai segítségnyújtást és szolgáltatásokat,
- d) használhatja fel a fogyatékossgal élő hallgató a speciális jegyzetet, illetve jegyzetet helyettesítő, más módszerű felkészülést segítő technikai eszközöket.

(1) Az Egyetemi Esélyegyenlőségi Bizottság (a továbbiakban: Bizottság) az Egyetem esélyegyenlőséget előmozdító tevékenységét szervező és koordináló, valamint egyedi esélyegyenlőségi ügyekben eljáró, a Szervezeti és Működési Szabályzat Szervezeti és Működési Rend részében meghatározott testület.

(2) A Bizottság az (1) bekezdésben meghatározott körben különösen az alábbi feladatokat látja el:

- a) előkészíti a rektor által kiadott Esélyegyenlőségi Tervet és figyelemmel kíséri annak végrehajtását;
- b) figyelemmel kíséri a férfiak és nők arányos képviseletét az egyetemi testületekben, javaslatokat tesz az arányos képviselet biztosítására, ellenőrzi az intézkedések végrehajtását és eredményességét;
- c) feltárja és a döntésre jogosult elé viszi az egyenlő bánásmód követelménye megsértésének megnyilvánulásait az Egyetemen, megtámadja az esélyegyenlőséget sértő intézkedéseket a megszüntetésükre jogosult személyeknél;
- d) gondoskodik az Egyetemre jelentkező, fogyatékossgal élő személyek felvételi eljárásának lebonyolításához szükséges feltételekről;
- e) önkéntes adatszolgáltatás alapján nyilvántartja a fogyatékossgal élő hallgatókat, az adatvédelmi jogszabályok rendelkezései szerint biztosítja az adatok statisztikai célú felhasználását;
- f) kapcsolatot tart a fogyatékossgal élő hallgatókkal, felméri e hallgatók és oktatóik oktatással kapcsolatos igényeit, dönt arról, hogy a fogyatékossgal élő hallgatók hogyan vehetik igénybe a rendelkezésre álló személyi és technikai segítségnyújtást és szolgáltatásokat, és koordinálja a szükséges feltételek biztosítását;
- g) elbírálja a fogyatékossgal élő hallgatók segítségnyújtásra, mentességre és kedvezményekre irányuló kérelmeit;
- h) eljár további egyedi esélyegyenlőségi ügyekben.

Az intézményi és a kari koordinátor

5. §

Nftv. Vhr. 64. § (1) A hallgató fogyatékossgára tekintettel a 63. § (1) bekezdése szerinti szakértői vélemény alapján kérheti a tanulmányi kötelezettségek teljesítése, illetve a vizsgák alóli részleges vagy teljes felmentését vagy azok más módon történő teljesítésének engedélyezését.

(2) A felsőoktatási intézmény szabályzatában meghatározottak szerint

- a) bírálja el a fogyatékossgal élő hallgató segítségnyújtásra, mentességre és kedvezményekre irányuló kérelmét,

- b) kerül megbízásra és látja el feladatát a fogyatékossgal élő hallgatók segítségét felsőoktatási intézményi és kari részről irányító koordinátor,
- c) veheti igénybe a fogyatékossgal élő hallgató – a fogyatékossga típusa és mértéke szerint – a felsőoktatási intézmény által biztosított, illetve más módon rendelkezésére álló személyi és technikai segítségnyújtást és szolgáltatásokat,
- d) használhatja fel a fogyatékossgal élő hallgató a speciális jegyzetet, illetve jegyzetet helyettesítő, más módszerű felkészülést segítő technikai eszközöket.
- (3) A (2) bekezdés b) pontja szerinti koordinátor feladata:
- a) részvétel a fogyatékossgal élő hallgatók által benyújtott, a (2) bekezdés a) pontja szerinti kérelem elbírálásában és nyilvántartásában, valamint a hallgatót érintő jogorvoslati döntésekben azzal, hogy az a koordinátor, aki a kérelem elbírálásában részt vett, nem vehet részt a jogorvoslati eljárásban,
- b) kapcsolattartás a fogyatékossgal élő hallgatókkal, azok segítőivel,
- c) a fogyatékossgal élő hallgatók tanulmányai, vizsgái során alkalmazható segítségnyújtási lehetőségek biztosítása, illetve a fogyatékossgal élő hallgatók által igényelt konzultációs lehetőségek megszervezése,
- d) javaslattétel a fogyatékossgal élő hallgatók tanulmányainak segítségét szolgáló normatív támogatások felhasználására, a segítségnyújtáshoz szükséges tárgyi eszközök beszerzésére.
- (4) A (2) bekezdés b) pontja szerinti koordinátornak felsőfokú végzettséggel, valamint fogyatékosügyi kompetenciákkal vagy fogyatékosügyi szakmai gyakorlattal kell rendelkeznie.
- (5) A fogyatékossgal élő hallgatókat megillető különleges bánásmód elbírálásához szükséges adatokhoz való hozzáférést a felsőoktatási intézménynek biztosítania kell a koordinátor részére.

(1) Az intézményi koordinátor:

- a) ellátja a Bizottság elnöki teendőit, irányítja a Bizottság munkáját, vezeti üléseit;
- b) felelős az Esélyegyenlőségi Terv előkészítésének koordinálásáért és az Esélyegyenlőségi Terv végrehajtásáért;
- c) felügyeli és ellenőrzi az esélyegyenlőségi tárgyú jogszabályok és szabályzók betartását az Egyetemen;
- d) kapcsolatot tart a Bizottság tagjai és a magasabb vezetők között;
- e) javaslatot tesz a gazdasági főigazgatónak a fogyatékossgal élő hallgatók tanulmányainak segítéséhez szükséges pénzügyi forrásra, a segítségnyújtáshoz szükséges tárgyi eszközök beszerzésére;
- f) ¹ minden évben az oktatási ügyekért felelős rektorhelyettes beszámolójának keretében beszámol a Szenátusnak a Bizottság munkájáról;
- g) kapcsolatot tart a fogyatékossgal élő hallgatókkal, azok segítőivel, megszervezi a fogyatékossgal élő hallgatók által igényelt, egyetemi szinten tartandó konzultációs lehetőségeket;
- h) az érintettek kifejezetten erre irányuló hozzájáruló nyilatkozata alapján nyilvántartást vezet a fogyatékossgal élő hallgatókról.

(2) A kari koordinátor:

- a) segíti az intézményi koordinátor munkáját, ennek keretében különösen javaslatokat tesz az intézményi koordinátor (1) bekezdés b)-c), valamint f)-g) pontjaiban meghatározott feladatainak ellátásához;
- b) tájékoztatja az intézményi koordinátort a fogyatékossgal élő hallgatók tanulmányaival kapcsolatos igényeiről, továbbítja a karra beérkező esélyegyenlőségi kérelmeket az intézményi koordinátor felé;
- c) kapcsolatot tart a fogyatékossgal élő hallgatókkal, azok segítőivel, megszervezi a fogyatékossgal élő hallgatók által igényelt, kari szinten tartandó vagy a Bizottság illetékes tagjával történő konzultációs lehetőségeket, és arról az intézményi koordinátort tájékoztatja;
- d) segíti a fogyatékossgal élő hallgatókat az intézményi ügyintézés során, és biztosítja a fogyatékossgal élő hallgatók részére a tanulmányaik során alkalmazható segítségnyújtási lehetőségeket, amennyiben az nem tartozik a Bizottság hatáskörébe, vagy arról a Bizottság korábban már döntést hozott;
- e) tájékoztatja a kar oktatóit, tanárait, valamint a tanulmányi adminisztrációval foglalkozó munkatársait a fogyatékossgal élő hallgatók előadásokkal és gyakorlattal kapcsolatos igényeiről, a fogyatékossgal élő hallgatók részére biztosítható segítségnyújtásról, mentességekről és kedvezményeikről. ezek biztosításának rendjéről;
- f) amennyiben nem a Bizottság tagja, tanácskozási jogkörrel részt vesz a Bizottság ülésén azon ügy megtárgyalásában, melyben az általa képviselt kar hallgatója érintett;

¹ Módosította az 50/2019. (IX. 18.) szenátusi határozat.

g) részt vesz a Bizottság döntésének végrehajtásában.

(3) A kari koordinátort a dékán bízta meg és vonja vissza megbízását. Kari koordinátorként megbízható a Bizottság tagja is.

III. FEJEZET ELJÁRÁS ESÉLYEGYENLŐSÉGI ÜGYEKBEN 6. §

(1) Az egyenlő bánásmód követelményének megsértése esetén a sérelmet szenvedett fél írásbeli panasszal fordulhat a Bizottsághoz.

(2) A Bizottság a benyújtott panaszról ülésen, a kézhezvételtől számított 30 napon belül dönt.

(3) Amennyiben a Bizottság a panasznak helyt ad, döntésének megküldésével felhívja az intézkedésre jogosultat a sérelmes helyzet megszüntetésére, a mulasztás orvoslására, illetve a kifogásolt intézkedés módosítására vagy visszavonására. A felhívás eredménytelensége esetén a Bizottság a rektorhoz fordul.

(4) A Bizottság panaszt elutasító határozatával szemben a panaszos hallgató a kézhezvételtől számított 15 napon belül jogorvoslati kérelemmel fordulhat a Hallgatói Jogorvoslati Bizottsághoz a hallgatói jogok gyakorlásának és a köteleességek teljesítésének, valamint a hallgatói jogviszonnyal kapcsolatos kérelmek elbírálásának és a jogorvoslatnak a rendjére vonatkozó szabályzatban foglaltak szerint. A Bizottság ülésére tanácskozási joggal meg kell hívni egy az ügy elbírálásában korábban részt nem vett kari koordinátort.

(5) A foglalkoztatási jogviszonyban álló személy a Bizottság elutasító határozatával szemben a kézhezvételtől számított 15 napon belül jogorvoslati kérelemmel fordulhat a rektorhoz.

(6) Jelen fejezet rendelkezései nem érintik a sérelmet szenvedett fél jogszabály által biztosított igényérvényesítéshez való jogát.

IV. FEJEZET A FOGYATÉKOSSÁGGAL ÉLŐ HALLGATÓKRA ÉS FOGLALKOZTATOTTAKRA VONATKOZÓ RENDELKEZÉSEK A fogyatékossgal élő hallgatók esélyegyenlőségének előmozdítása 7. §

Nftv. 35. § (2) Az oktatással kapcsolatos feladatokat ellátó kötelessége, hogy az ismereteket tárgyilagosan és többoldalúan közvetítse, a jóváhagyott tanterv szerint oktasson és értékeljen, a hallgató emberi méltóságát és jogait tiszteletben tartsa; az oktató tevékenysége során vegye figyelembe a hallgató egyéni képességét, tehetségét, fogyatékossgát.

Nftv. 43. § (1) A hallgató joga, hogy a jogszabályokban és az intézményi szabályozásban meghatározottak szerint teljes körű, pontos és hozzáférhető formában információt kapjon a tanulmányai megkezdéséhez és folytatásához, kialakítsa tanulmányi rendjét, igénybe vegye a felsőoktatási intézményben elérhető képzési lehetőségeket, kapacitásokat; állapotának, személyes adottságainak, fogyatékossgának megfelelő ellátásban részesüljön.

Nftv. 49. § (8) A fogyatékossgal élő hallgató részére biztosítani kell a fogyatékossgához igazodó felkészítést és vizsgáztatást, továbbá segítséget kell nyújtani részére ahhoz, hogy teljesíteni tudja a hallgatói jogviszonyából eredő kötelezettségeit. Indokolt esetben mentesíteni kell egyes tantárgyak, tantárgyrészek tanulása vagy a beszámolás kötelezettsége alól. Szükség esetén mentesíteni kell a nyelvvizsga vagy annak egy része, illetve szintje alól. A vizsgán biztosítani kell a hosszabb felkészülési időt, az írásbeli beszámolón lehetővé kell tenni a segédeszköz – így különösen írógép, számítógép – alkalmazását, szükség esetén az írásbeli beszámoló szóbeli beszámolóval vagy a szóbeli beszámoló írásbeli beszámolóval történő felváltását. Az e bekezdés alapján nyújtott mentesítés kizárólag a mentesítés alapjául szolgáló körülménnyel összefüggésben biztosítható és nem vezethet az oklevél által tanúsított szakképzettség megszerzéséhez szükséges alapvető tanulmányi követelmények alóli felmentéshez.

Nftv. Vhr. 62. § (1) A fogyatékossgal élő hallgató kérelmére a felsőoktatási intézménynek a tanterv előírásaitól részben vagy egészében eltérő követelményeket kell megállapítania, illetve – figyelemmel az Nftv. 49. § (8) bekezdésére – azok teljesítésétől el kell tekintenie a (2)–(7) bekezdésben foglalt kedvezmények közül

- legalább egy, szükség szerint több kedvezmény biztosításával, ha a fogyatékossgot igazoló szakvélemény megállapításai alapján kedvezmény, illetve mentesség biztosítható a hallgató számára.
- (2) Mozgáskorlátozott hallgató esetében alkalmazható kedvezmények:
- a) a gyakorlati követelmények teljesítése alóli részleges vagy teljes felmentés, illetve annak más formában történő teljesítése,
 - b) az írásbeli vizsga szóbelivel, a szóbeli vizsga írásbelivel történő helyettesítése,
 - c) mentesítés a nyelvvizsga vagy annak egy része, illetve szintje alól,
 - d) mentesítés a manuális készségeket igénylő feladatok alól azzal, hogy az elméleti ismeretek megkövetelhetők,
 - e) az írásbeli feladatok megoldásához szükséges speciális eszközök, berendezési tárgyak használatának lehetővé tétele,
 - f) a nem fogyatékossgal élő hallgatókra megállapított felkészülési időnél hosszabb felkészülési idő biztosítása,
 - g) a hallgató tanulmányai alatt személyi segítő biztosítása.
- (3) Hallássérült (siket, nagyothalló) hallgató esetében alkalmazható kedvezmények:
- a) a gyakorlati követelmények teljesítése alóli részleges vagy teljes felmentés, illetve annak más formában történő teljesítése,
 - b) a szóbeli vizsga írásbelivel történő helyettesítése, szóbeli vizsgáztatás során – hallgatói igény esetén – jelnyelvi vagy orális tolmács biztosítása,
 - c) mentesítés a nyelvvizsga vagy annak egy része, illetve szintje alól,
 - d) az érthetőség és a megértés szempontjából az előadásokon és vizsgákon az elhangzottak egyidejű írásban való megjelenítése a hallgató részére,
 - e) minden vizsgáztatás alkalmával segédeszközök, vizuális szemléltetés biztosítása,
 - f) a nem fogyatékossgal élő hallgatókra megállapított felkészülési időnél hosszabb felkészülési idő biztosítása,
 - g) a hallgató tanulmányai alatt személyi segítő, jegyzetelő tolmács, jelnyelvi tolmács biztosítása.
- (4) Látássérült (vak, aliglátó, gyengénlátó) hallgató esetében alkalmazható kedvezmények:
- a) a gyakorlati követelmények teljesítése alóli részleges vagy teljes felmentés, illetve annak más formában történő teljesítése,
 - b) az írásbeli vizsgák helyett a szóbeli vizsga, illetve az írásbeli számonkérés esetén speciális technikai eszközök használata,
 - c) mentesítés a nyelvvizsga vagy annak egy része, illetve szintje alól,
 - d) mentesítés a manuális, vizuális készségeket igénylő feladatok alól, de az elméleti ismeretek megkövetelhetők,
 - e) az előadások, gyakorlatok és vizsgák alkalmával a kérdések, tételek hanghordozó eszközön, digitálisan, pontírásban vagy nagyításban történő hozzáférhetősége,
 - f) a nem fogyatékossgal élő hallgatókra megállapított felkészülési időnél hosszabb felkészülési idő biztosítása,
 - g) a hallgató tanulmányai alatt személyi segítő biztosítása.
- (5) Beszédfogyatékos (diszfázia, diszlália, diszfónia, dadogás, hadarás, afázia, orrhangzós beszéd, dizartria, mutizmus, súlyos beszédészlelési és beszédmegértési zavar, centrális pöszeség, megkésett beszédfejlődés) hallgató esetében alkalmazható kedvezmények:
- a) a szóbeli vizsga helyett írásbeli vizsga, és a számonkérések esetén speciális technikai eszközök használata,
 - b) mentesítés a nyelvvizsga vagy annak egy része, illetve szintje alól,
 - c) a nem fogyatékossgal élő hallgatókra megállapított felkészülési időnél hosszabb felkészülési idő biztosítása,
 - d) a hallgató tanulmányai alatt személyi segítő biztosítása.
- (6) Pszichés fejlődési zavarral küzdő hallgató esetében alkalmazható kedvezmények:
- a) a diszlexiás-diszgráfiás-diszortográfiás hallgatónál:
 - aa) az írásbeli vizsga helyett szóbeli vizsga vagy szóbeli helyett írásbeli vizsga,
 - ab) írásbeli vizsga esetén a nem fogyatékossgal élő hallgatókra megállapított felkészülési időnél hosszabb felkészülési idő,
 - ac) a vizsgán a szükséges segédeszközök (különösen számítógép, írógép, helyesírási szótár, értelmező szótár, szinonima szótár) biztosítása,
 - ad) mentesítés a nyelvvizsga vagy annak egy része, illetve szintje alól;
 - b) a diszkalkuliás hallgatónál:
 - ba) mentesítés a számítási feladatok alól, de az elméleti ismeretek megkövetelhetők,
 - bb) a vizsgák alkalmával mindazon segédeszközök használata, amelyekkel a hallgató a tanulmányai során korábban is dolgozott (különösen táblázatok, számológép, konfiguráció, mechanikus és manipulatív eszközök), továbbá hosszabb felkészülési idő biztosítása;
 - c) a hiperaktív, figyelemzavarral küzdő hallgatónál:
 - ca) az írásbeli vizsga helyett szóbeli vizsga vagy szóbeli helyett írásbeli vizsga,

- cb) a nem fogyatékossgal élő hallgatókra megállapított felkészülési időnél hosszabb felkészülési idő biztosítása,
- cc) vizsgáknál a hallgató várakozási idejének minimálisra csökkentése,
- cd) az írásbeli feladatok megoldásához szükséges speciális eszközök, berendezési tárgyak alkalmazása,
- ce) a hosszabb időtartamú vizsga több részletben való megtartása, vagy a vizsga helyiségének elhagyása nélküli szünetek, vagy mozgásos aktivitás engedélyezése, érzelmi megnyilvánulások tolerálása,
- cf) külön vizsga a többi hallgatótól elkülönítetten,
- cg) az egyéni sajátosságok függvényében a szóbeli vizsgáztatás során – hallgatói igény esetén – a kérdések leírása vagy többszöri megismétlése, komplex kérdések részegységekre történő lebontása, segítség az elvárások és kérdések tisztázásához,
- ch) az előadások, gyakorlatok és vizsgák alkalmával a kérdések, tételek hanghordozó eszközön, digitálisan történő hozzáférhetősége,
- ci) a hallgató tanulmányai alatt személyi segítő biztosítása;
- d) a magatartásszabályozási zavarral (szocio-adaptív folyamatok zavarai, az érzelmi kontroll, ön-, vagy mások felé irányuló agresszió, a szorongás, az én-szabályozás gyengeségét mutató magatartásjellemzők, az alkalmazkodóképesség, a célirányos viselkedés, az önszervezés, valamint a metakogníció eltérő fejlődésével) küzdő hallgatóknak:
- da) az írásbeli vizsga szóbelivel, a szóbeli vizsga írásbelivel történő helyettesítése,
- db) a hosszabb időtartamú vizsga több részletben való megtartása vagy szünetek engedélyezése, az egyéni késztetések, érzelmi megnyilvánulások tolerálása,
- dc) külön vizsga a többi hallgatótól elkülönítetten,
- dd) a szóbeli vizsgáztatás során – hallgatói igény esetén – a kérdések leírása, az elvárások és kérdések tisztázása, a feltett kérdések, utasítások megfogalmazásának egyszerűsítése, pontosítása,
- de) a nem fogyatékossgal élő hallgatókra megállapított felkészülési időnél hosszabb felkészülési idő,
- df) a hallgató tanulmányai alatt személyi segítő biztosítása.
- (7) Az autizmussal élő hallgató esetében alkalmazható kedvezmények:
- a) a számonkérés körülményeinek a hallgató speciális szükségleteihez alakítása, az írásbeli vizsga helyett szóbeli vizsga vagy szóbeli helyett írásbeli vizsga,
- b) számonkérés során segítségadás az elvárások és kérdések tisztázásához, szóbeli vizsgánál a feltett kérdések, utasítások írásban való megjelenítése, megfogalmazásuk egyszerűsítése,
- c) a nem fogyatékossgal élő hallgatókra megállapított felkészülési időnél hosszabb felkészülési idő,
- d) mind a kurzusok, mind a számonkérés során speciális eszközök (elsősorban hangrögzítő eszköz, számítógép, értelmező szótár, egyéb támogató, infokommunikációs technológiák) alkalmazása,
- e) mentesítés a nyelvvizsga vagy annak egy része, illetve szintje alól,
- f) a fejlődési zavarából következő nehézségek miatt egyes gyakorlati követelmények alóli mentesítés, vagy ezek teljesítésének megfelelő, nem gyakorlati feladatokkal való helyettesítése,
- g) a hallgató tanulmányai alatt személyi segítő biztosítása.
- (8) A hosszabb felkészülési időt a nem fogyatékossgal élő hallgatókra megállapított időtartamhoz képest legalább 30%-kal hosszabb időtartamban kell megállapítani.
- (9) Halmozott fogyatékossgal esetén a (2)–(7) bekezdésben foglalt előnyben részesítések bármelyike adható, figyelembe véve a hallgató egyéni szükségleteit.
- (10) Indokolt esetben a hallgató kérelmére, a szakvélemény alapján a felsőoktatási intézmény a (2)–(7) bekezdésben szabályozott kedvezményektől eltérő, további vagy más kedvezményt is biztosíthat a hallgató részére.
- (11) A nyelvvizsga vagy annak egy része, illetve szintje alóli mentesítés a doktori képzés tekintetében nem illeti meg a doktori képzésre jelentkező hallgatót, a doktorandusz hallgatót illetve a doktorjelöltet.
- (12) A nyelvvizsga vagy annak egy része, illetve szintje alóli mentesítés megilleti azt a fogyatékossgal élő volt hallgatót, aki záróvizsgát tett és hallgatói jogviszonya megszűnt, de a szakképzettség megszerzéséhez szükséges nyelvvizsga kötelezettségét nem teljesítette
- 63. § (1)** A fogyatékossgal élő hallgató (jelentkező) fogyatékossgának típusát a (2) vagy a (3) bekezdésben meghatározott szerv által kiadott szakértői véleménnyel igazolja.
- (2) Ha a hallgató (jelentkező) fogyatékossga, sajátos nevelési igénye már a középfokú tanulmányok ideje alatt is fennállt, a fogyatékossga, sajátos nevelési igény a megyei (fővárosi) pedagógiai szakszolgálati intézmények, illetve azok megyei vagy országos szakértői bizottságként eljáró tagintézményei, valamint jogelődjeik közül a tanulási képességvizsgáló szakértői és rehabilitációs bizottságok, és az országos szakértői és rehabilitációs bizottságok által kibocsátott szakértői véleménnyel igazolható, kivéve a felnőttoktatásban nem nappali munkarendben folytatott tanulmányokat, amely esetben az ELTE Gyakorló Országos Pedagógiai Szakszolgálat és jogelődje, az Eötvös Loránd Tudományegyetem Gyakorló Gyógy- és Logopédiai Szakszolgálat,

Szakértői és Rehabilitációs Bizottság és Gyógypedagógiai Szakmai Szolgáltató Intézmény szakértői véleményével igazolható a fogyatékoság, sajátos nevelési igény.

(3) Ha a hallgató (jelentkező) fogyatékosága, sajátos nevelési igénye a középfokú tanulmányok ideje alatt nem állt fenn, a fogyatékoság a rehabilitációs szakértői szerv, illetve annak jogelődjei által kibocsátott szakértői véleménnyel igazolható.

Az Egyetem a fogyatékosággal élő hallgatók számára biztosítja az Nftv. Vhr-ben foglalt mentességeket és kedvezményeket.

A fogyatékoság igazolásának és az előnyben részesítés iránti kérelem elbírálásának rendje

8. §

(1) A fogyatékosággal élő hallgató segítésére, a mentességek és kedvezmények igénybevételére irányuló kérelmet a Bizottság által rendszeresített formanyomtatványon nyújtja be a hallgató fogyatékoságának típusát és mértékét, annak végleges vagy időszakos voltát igazoló szakértői véleménnyel együtt az esélyegyenlőségi koordinátor felé.

(2) A fogyatékos hallgató segítésére, a mentességek és kedvezmények igénybevételére irányuló kérelmet a Bizottság bírálja el a 6. §-ban foglaltak szerint.

(3) A hallgató a tanulmányi félév elején, de legkésőbb a Bizottság határozata kézhezvételétől számított 15 napon belül köteles tájékoztatni oktatóit a számára adható és az általa igénybe venni kívánt kedvezményekről.

A fogyatékosággal élő foglalkoztatottak munkavégzésének támogatása

9. §

Az Egyetemnek, mint munkáltatónak a fogyatékosággal élő foglalkoztatottak részére fogyatékoságuknak megfelelő munkavégzési feltételeket és speciális eszközöket kell biztosítania.

V. FEJEZET

ZÁRÓ RENDELKEZÉSEK

10. §

(1) A jelen Szabályzatot a Szenátus 13/2019. (VI. 26.) számú határozatával fogadta el.

(2) A jelen Szabályzat 2019. július 1-jén hatályba.

(3) A jelen Szabályzat hatálybalépésével egyidejűleg hatályát veszti a 18/2015. (VI. 24.) számú határozatával elfogadott szabályzat.

(4) ²Felhatalmazást kap az oktatási ügyekért felelős rektorhelyettes, hogy – a Jogi Igazgatóság közreműködésével – a jelen Szabályzatban feltüntetett jogszabályi rendelkezések módosítása esetén a Szabályzat rendelkezéseit nem érintő módosításokat átvezesse és a módosítás közzétételéről gondoskodjon.

² Módosította az 50/2019. (IX. 18.) szenátusi határozat. Módosította a 31/2020. (II. 26.) szenátusi határozat.